

Tax Flash

Ανάκτηση Φ.Π.Α. ανείσπρακτων απαιτήσεων – Το Δικαστήριο της ΕΕ εκδίδει απόφαση υπέρ των φορολογούμενων

Δεκέμβριος 2017

Στις 23 Νοεμβρίου 2017, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε απόφαση επί της υπόθεσης C-246/16 (Enzo Di Maura), επιβεβαιώνοντας ότι τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν δυσανάλογα μέτρα τα οποία κατ' ουσία αποκλείουν το δικαίωμα του φορολογούμενου σε ανάκτηση του Φ.Π.Α. επί ανείσπρακτων απαιτήσεων.

Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία Φ.Π.Α.

- Οι διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας Φ.Π.Α. (άρθρο 90 παρ. 1 και 2 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας Φ.Π.Α. 2006/112/EK) προβλέπουν ότι σε περίπτωση ακύρωσης, καταγγελίας ή λύσης μίας συναλλαγής, ή σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη καταβολής του τιμήματος, ή μείωσης του τιμήματος, που επέρχεται μετά την πραγματοποίηση της συναλλαγής, η βάση επιβολής του φόρου μειώνεται ανάλογα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τα κράτη μέλη, ενώ ειδικά σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη καταβολής του τιμήματος τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από την ανωτέρω διάταξη.
- Η ως άνω παρέκκλιση έχει εφαρμοστεί στην Ελλάδα, σύμφωνα δε με αυτή, σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη καταβολής του τιμήματος, η μείωση της φορολογητέας αξίας και του αναλογούντος Φ.Π.Α. είναι δυνατή μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η απαίτηση κατέστη οριστικά ανεπίδεκτη είσπραξης λόγω της υπαγωγής των οφειλετών σε καθεστώς αφερεγγυότητας.
- Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία περί Φ.Π.Α., δεν παρέχεται σε υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα η δυνατότητα ανάκτησης του Φ.Π.Α. επί ανείσπρακτων απαιτήσεων, καθιστώντας τα εν λόγω ποσά Φ.Π.Α. που αποδίδονται στο Δημόσιο, χωρίς ωστόσο να έχουν εισπραχθεί από τους πελάτες, κόστος για τις επιχειρήσεις τους.

Αντίκτυπος της Απόφασης του Δικαστηρίου της ΕΕ

- Παρόλα αυτά, η πρόσφατη απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) C-246/16 (Enzo Di Maura) επιβεβαιώνει ότι τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν δυσανάλογα μέτρα τα οποία κατ' ουσία αποκλείουν το δικαίωμα του φορολογούμενου σε ανάκτηση του Φ.Π.Α. επί ανείσπρακτων απαιτήσεων.
- Μολονότι το ΔΕΕ αναγνωρίζει το δικαίωμα των κρατών μελών να λαμβάνουν υπόψη τους αβεβαιότητες που σχετίζονται με το χαρακτήρα της μη εξόφλησης οφειλών, θεωρεί εντούτοις ότι το δικαίωμα αυτό δεν επιτρέπει ένα δυσανάλογο περιορισμό της δυνατότητας διόρθωσης της φορολογητέας αξίας και του αναλογούντος Φ.Π.Α. επί ανείσπρακτων απαιτήσεων.

- Συγκεκριμένα, το ΔΕΕ έκρινε ότι ένα κράτος μέλος δεν δύναται να εξαρτά τη μείωση της βάσης επιβολής του Φ.Π.Α. σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη καταβολής του τιμήματος από την ολοκλήρωση διαδικασιών αφερεγγυότητας, ειδικά σε περιπτώσεις που οι εν λόγω διαδικασίες έχουν μακρά διάρκεια (πιθανή διάρκεια μεγαλύτερη των 10 ετών κρίθηκε από το ΔΕΕ αρκετά μεγάλη για τους σκοπούς ανάκτησης του Φ.Π.Α. που δεν έχει εισπραχθεί από τον πελάτη). Το σκεπτικό της απόφασης στηρίζεται στις βασικές αρχές της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και της Ευρωπαϊκής Οδηγίας Φ.Π.Α., δηλαδή στις αρχές της αναλογικότητας, της φορολογικής εναρμόνισης και της ουδετερότητας του Φ.Π.Α.

Βασικές παρατηρήσεις

Η ανωτέρω απόφαση του ΔΕΕ ενδυναμώνει τη διαθέσιμη νομική επιχειρηματολογία που αποσκοπεί στην αμφισβήτηση των ισχυουσών ελληνικών διατάξεων Φ.Π.Α. ως αντίθετων με την έννοια και το σκοπό των αντίστοιχων Κοινοτικών διατάξεων και επαυξάνει τις πιθανότητες των φορολογούμενων που έχουν υποστεί το βάρος καταβολής Φ.Π.Α. επί ανείσπρακτων απαιτήσεων τους να επιδιώξουν επιτυχώς την ανάκτησή του εκκινώντας νομικές διαδικασίες.

Σημειώνεται ότι κάθε εξατομικευμένη περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται βάσει των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της και ότι οι ανωτέρω αναφερόμενες γενικές αρχές ενδέχεται να μην εφαρμόζονται απαραίτητως σε όλες τις περιπτώσεις. Επιπροσθέτως, για την επιτυχή ανάκτηση ελληνικού Φ.Π.Α. μη εισπραχθέντος από τους πελάτες, είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν οι πολυπλοκότητες του ελληνικού διαδικαστικού πλαισίου. Οι εξειδικευμένοι φορολογικοί μας σύμβουλοι είναι σε θέση να σας βοηθήσουν όσον αφορά τα φορολογικά ζητήματα που ανακύπτουν από πλευράς ελληνικού δικαίου Φ.Π.Α. στην δική σας εξατομικευμένη περίπτωση, ενώ η ομάδα μας που εξειδικεύεται στην δικαστική επιδίωξη φορολογικών διαφορών μπορεί να συνδράμει σε όλα τα στάδια διεκδίκησης και ανάκτησης του ελληνικού Φ.Π.Α. που δεν έχει εισπραχθεί.

www.pwc.gr

Το κείμενο αποσκοπεί μόνο σε γενική ενημέρωση των ενδιαφερομένων και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως βάση για λήψη αποφάσεων. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην PwC:

*Λεωφ. Κηφισίας 268,
15232 Χαλάνδρι
τηλ. +30 210 6874400*

© 2017 PricewaterhouseCoopers Business Solutions AE. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων.
Η επωνυμία 'PwC' αναφέρεται στην εταιρεία μέλος του δικτύου στην Ελλάδα, και σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών της PwC. Κάθε εταιρεία μέλος αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.